

УДК 339.9

Зоряна Козак – ст. гр. ПФс-32

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя, Україна

УКРАЇНСЬКИЙ ВИБІР: ЄВРОІНТЕГРАЦІЯ ЧИ МИТНИЙ СОЮЗ

Науковий керівник: к.е.н., доцент Крамар І.Ю.

Zoriana Kozak, student

Ternopil Ivan Puluj National Technical University, Ukraine

UKRAINIAN CHOICE: EUROINTEGRATION OR CUSTOM UNION

Scientific supervisor: Ph.D., Associate Professor Kramar I.Yu.

Становлення Митного союзу розпочалось фактично ще у 1995 році, коли керівники Росії, Казахстану і Білорусі висунули ідею про створення Митного союзу. 6 жовтня 2007 року в столиці Таджикистану, місті Душанбе, керівниками цих країн було підписано договір про створення спільної митної території і формування Митного союзу, а в листопаді 2009 року в Мінську було проведено зустріч Д. А. Медведєва, А. Г. Лукашенко і Н. А. Назарбаєва, на якій було прийнято рішення з 1 січня 2010 року ввести в дію єдиний митний тариф між цими країнами. Цього ж року набрав чинності Митний кодекс, а в 2011 році було скасовано транспортний і митний контроль між даними країнами.

З моменту заснування учасниками Митного союзу були лише Росія, Білорусь і Казахстан, а вже у 2015 році до нього вступила Вірменія і Киргизстан. Цього ж року було підписано договір «Про Євразійський економічний союз», що зумовило перетворення Митного союзу в Євразійський економічний союз. На сьогоднішній день кандидатами на вступ є Сирія і Туніс.

Україні також було запропоновано членство у Митному союзі ще у 2011 році. Україна постала перед вибором: Митний Союз чи євроінтеграція. З одного боку, Україна була імпортно-залежною від Росії в сфері нафто-газової промисловості і значна частина ВВП країни припадала на російський ринок, а у разі створення зони вільної торгівлі України з ЄС Росія закрила б свої ринки для українських товарів, а завдяки Митному союзу змогла б отримати близько 10 мільярдів доларів додаткових надходжень до державного бюджету. Проте ця короткочасна допомога загрожувала б як економіці так і суверенітету України, адже в разі входження України до Митного союзу ставки мита на українську продукцію визначалися б в Москві. Також одним з недоліків було те, що середньозважене мито в Україні становило 6%, а в Митному союзі – 9%. У разі вступу до МС це призвело б до подорожчання українських товарів. Окрім того, у разі входження України до Митного союзу з Росією, Білорусією і Казахстаном, то вона не змогла б бути членом СОТ, оскільки там діють інші митні правила.

У той ж час євроінтеграція означала для України зменшення корупції - зміни відбудуться в управлінні державними фінансами та плануванні держбюджету. Зміняться також функції Державної фінансової інспекції і Рахункової палати. Також це дозволить посилити захист прав споживачів, оскільки введуться європейські стандарти

контролю якості продукції. Українські товари стануть максимально безпечними. Експорт товарів до ЄС дозволить заробляти близько 400 млн євро щороку. Для студентів це дасть можливість працевлаштуватися закордоном оскільки наші дипломи визнаватимуться в ЄС. Європейські стандарти торкнуться також і охорони навколишнього середовища, що дозволить зробити довкілля чистішим і безпечнішим. Ці та ще безліч факторів вказують, чому Україна обрала курс саме на євроінтеграцію, до якої так прагнуло населення нашої країни.

УДК 336.64

Наталія Константюк, к.е.н., доцент

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя, Україна

ВПЛИВ РІВНЯ ОСВІТИ НА РОЗВИТОК ЕКОНОМІКИ ТА ДОБРОБУТУ НАСЕЛЕННЯ КРАЇНИ

Nataliia Konstantiuk, Ph.D., Associate Professor

Ternopil Ivan Puluj National Technical University, Ukraine

INFLUENCE OF EDUCATION ON THE ECONOMY AND WELFARE OF THE STATE POPULATION

В контексті економіки, заснованої на знаннях, вища освіта може допомогти національній економіці в побудові міцної основи для технологічно розвинутого суспільства. Інтерес до ролі вищої освіти в розвитку національних економік не є новим, але істотно зріс в останні роки. Це відбувається через технологічні революції і розширення економіки знань, яка створює і трансформує знання в інновацію. Економічна ефективність, соціальні та індивідуальні переваги інвестицій у вищій освіті були доведені багатьма науковцями. Розглянуто роль вищої освіти в розвитку економіки країни і окремих регіонів. Крім того, доведено короткострокові вигоди від інвестицій у вищу освіту у вигляді зростання зайнятості населення і переваг в довгостроковій перспективі, які проявляються через зростання професіоналізму та компетентності індивідуумів, що відображається у зростанні доходів населення. Зростання доходів населення у свою чергу може генерувати більше податкових надходжень, збільшення заощаджень та інвестицій, що у підсумку покращує добробут усього суспільства. Крім того, вища освіта дозволяє суттєво поліпшити здоров'я нації, знизити криміногенну ситуацію в суспільстві. Вища освіта є ключем до високої конкурентоспроможності та сильної економіки країни.

Важливість інвестицій в національну систему вищої освіти сьогодні є не до кінця оціненою державними діячами як на державному так і на регіональному рівнях. На жаль, у більшості випадків це сприймається як витрати державного чи місцевого бюджетів, котрі можна щорічно переглядати у сторону зменшення. Однак, інвестиції у сферу освіти є виправданими, оскільки дають позитивний ефект: там, де вони значні, саме ці країни лідирують за обсягами ВВП. Іншими словами, інвестиції в освіту окупаються як для країни, так і для окремого індивіда, а норми прибутковості є різними для різних країн. слід відмітити що норма прибутку від вкладень в освіту є